

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoCsp/30/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422200356
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4422200356.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovéj, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s. r. o., so sídlom Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Bratislava, Mýtna 48, IČO: 37 927 795, proti žalovanému: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX, zastúpený: Občianske združenie OPOS, so sídlom Trenčianska Teplá, A. Hlinku 1084/24A, IČO: 51 147 688, o zaplatenie 1 815,29 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 10. januára 2023 č. k. 18Csp/7/2022–171 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1 815,29 eura a úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1 815,29 eura od 28. 06. 2019 do zaplatenia na účet vedený vo D., E., č. účtu: F. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, VS: 8015293 do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

1.1. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 51 ods. 1, § 53 ods. 1 až 3, 5, 9, § 54 ods. 1, 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., § 1 ods. 3, § 11 ods. 1 písm. d/, § 24 ods. 1, § 25f ods. 6 zák. č. 129/2010 Z. z. Zákona o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 524 ods. 1, 2, § 565 OZ, § 92 ods. 8 veta prvá zák. č. 483/2001 Z. z., § 290 a § 267 ods. 4 CSP, ako aj zisteným skutkovým stavom.

1.2. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom za účasti manželky žalovaného ako spoludlžníka došlo dňa 17. 08. 2015 k poskytnutiu manželskej pôžičky. Celková výška pôžičky bola uvedená sumou 3 000 eur, mesačná splátka bola uvedená vo výške 71,94 eura, RPMN bola uvedená vo výške 22%. Prvá splátka bola splatná dňa 20. 09. 2015 a pôžička mala byť zaplatená v 72. splátkach, termín konečnej splatnosti bol uvedený ako 8/2021, fixná ročná úroková sadzba bola stanovená vo výške 22%. V bode 12.2. zmluvy sú uvedené podmienky vyhlásenia okamžitej splatnosti pôžičky. Z prehľadu splátok a úhrad mal súd preukázané, že žalovaný zaplatil poslednú splátku 21. 02. 2019, splátka splatná dňa 20. 03. 2019 už zaplatená nebola. Z Predžalobnej upomienky zo dňa 26. 04. 2019 mal súd preukázané, že právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného na nedoplatok na splátkach v celkovej výške 215,76 eura. Upozornil ho, že ak nedoplatok nebude uhradený do 05. 06. 2019, bude oprávnený úver zosplatiť. Z pripojenej doručky mal súd preukázané, že žalovaný prevzal túto písomnosť dňa 07. 05. 2019. Z Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22. 06. 2019 mal súd preukázané, že právny predchodca žalobcu úver zosplatiť a vyzval žalovaného, aby zostatok dlhu vo výške 1 815,53 eura uhradil v plnom rozsahu. Z doručenia oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru súd preukázané nemal. Z Oznámenia

o postúpení pohľadávky zo dňa 22. 07. 2022 mal súd preukázané, že právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky na žalobcu.

1.3. Súd bol toho názoru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je spotrebiteľskou zmluvou. Táto neobsahuje ustanovenia porušujúce zásady spotrebiteľského práva a obsahuje všetky náležitosti uvedené v zák. č. 129/2010 Z. z. v platnom znení.

1.4. Úrokovú mieru uvedenú v zmluve a RPMN súd považuje, vzhľadom na § 1 ods. 4 Nariadenia vlády č. 87/1995 a údaje zverejnené na webovej stránke Ministerstva financií SR za primeranú. V II. štvrtroku 2015 bola priemerná hodnota RPMN v uvedenom období s dobou splatnosti úveru od 5 do 10 rokov vo výške 11,01%. V zmluve uvedenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je RPMN uvedená vo výške 22%, najvyššia prípustná výška odplaty v uvedenom prípade teda prekročená nebola.

1.5. Termín konečnej splatnosti úveru bol v zmluve určený dostatočne určito. Údaj o konečnej splatnosti bol formulovaný ako 8/2021, čo pri stanovení počtu splátok (72) je pre žalovaného ako spotrebiteľa dostatočne zrozumiteľný a pochopiteľný.

1.6. Z vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že žalovaný zaplatil poslednú splátku dňa 21. 02. 2019 a do omeškania sa dostal so zaplatením splátky splatnej dňa 21. 03. 2019. Úver bol zosplatený ku dňu 22. 06. 2019, a teda v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ako aj bodom 12.2. zmluvy. Súd mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu žalovaného vyzval na zaplatenie dlžných splátok, a to výzvou zo dňa 26. 04. 2019, ktorá mu bola doručená dňa 07. 05. 2019 a dlh zosplatal ku dňu 22. 06. 2019. Pohľadávka bola postúpená ku dňu 22. 07. 2022. Žalovaný bol teda pred postúpením pohľadávky v omeškaní dlhšie ako 90 dní.

1.7. Bolo preukázané, že právny predchodca žalobcu pred uzatvorením zmluvy dostatočne skúmal schopnosť žalovaného splácať úver. Zistil výšku mzdy žalobcu, ako aj spoludníka, jeho úverové zaťaženie a mesačné výdavky. Údaje o príjmoch a výdavkových pomeroch žalovaného a jeho manželky sú uvedené v tabuľke, ktorá je súčasťou podania právneho zástupcu žalobcu zo dňa 20. 07. 2022. Podľa názoru súdu, právny predchodca žalobcu postupoval pri skúmaní schopnosti žalovaného splácať úver s dostatočnou odbornou starostlivosťou a žiadne povinnosti, ktoré by mu vyplývali z platných právnych predpisov neporušil. Súd priznal žalobcovi uplatnenú pohľadávku spolu s úrokom z omeškania tak, ako bol uplatnený v žalobe, a to do času, kedy sa žalovaný do omeškania dostal, výšku úroku a sumy, z ktorých je úrok uplatnený, je správny, a teda súd žalobe vyhovel aj v tejto časti.

1.8. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal právo (správne malo byť „nárok“) na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie, alternatívne zmeny rozsudku súdu prvej inštancie a zamietnutia žaloby. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 365 ods.1 písm. d/, e/, f/ a h/ CSP. Napadnuté rozhodnutie považuje za arbitrárne vo vzťahu k nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, ktorú namietal v ospravedlnení zo dňa 07. 01. 2023. Súd prvej inštancie síce v bode 54. konštatuje splnenie podmienok pre postúpenie banky na tretiu osobu, avšak ako k takémuto názoru dospel, nie je žalovanému známe. Súd prvej inštancie sa mal v prvom rade zaoberať tým, že ak žalobca pohľadávku postúpil, či došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt k splneniu podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, a či bol zo strany právneho predchodcu riadne vyzvaný v zmysle § 53 ods. 9 OZ na úhradu dlžnej splátky, čo má následne vplyv na zosplatenie úveru. Po výzve došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, čo však musí byť dlžníkovi preukázateľne doručené a skutočne zákonne k nemu musí dôjsť. V konaní nebolo sporné, a bolo aj preukázané, že bola uzatvorená zmluva o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka, ktorá je zároveň spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 OZ. Rovnako nebolo sporné, že veriteľ postúpil pohľadávku písomnou zmluvou podľa § 524 ods. 1 OZ, čo mu aj oznámil podľa § 526 ods. 1 OZ. V danom prípade žalobcu zaťažovala povinnosť preukázať dodržanie postupu v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, t. j. že právny predchodca žalobcu - spoločnosť VÚB, a. s. ako veriteľ pohľadávky písomne ho vyzval na úhradu dlhu, ktorý bol napriek výzve v omeškaní s jeho splácaním nepretržite 90 kalendárnych dní.

2.1. Podľa jeho názoru, z predložených dôkazov vyplýva, že veriteľ zákonné podmienky pred postúpením pohľadávky nedodrжал. Ak tieto podmienky nie sú splnené, pohľadávka je nepostupiteľná. V konaní síce nebolo sporné, že banka výzvou zo dňa 26. 04. 2019 mu oznámila, že je v omeškani so splácaním pohľadávky vo výške 215,76 eura, ktorú žiadal uhradiť na účet vedený vo D., E., a to najneskôr do 05. 06. 2019, inak bude banka oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, čím sa stane splatnou v plnom rozsahu. Následne listom zo dňa 22. 06. 2019 mu mala oznámiť vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, avšak neuviedla, pre nesplnenie ktorej konkrétnej splátky splatnej od určitého dňa vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru. Banka takúto povinnosť - doručiť výzvu dlžníkovi mala a takýto dokument nepredložila, čo nespochybnil ani súd prvej inštancie. Z uvedeného teda vyplýva, že zákonné ustanovenia pred postúpením pohľadávky bankou terajšiemu žalobcovi neboli dodržané. Má za to, že právny úkon - postúpenie je absolútne neplatný pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ. Na základe uvedeného je potrebné konštatovať, že žalobca, ktorý svoje právo opieral zo zmluvy o postúpení pohľadávky, v tejto veci nebol aktívne legitiimovaný.

2.2. Vo veci je tiež sporné, že aj napriek predloženým listinám žalobcom je sporné skúmanie jeho bonity, nakoľko predložením identifikačných dokladov (OP, či predložením výpisov žalovaného) nie je splnená zákonná povinnosť banky konať s odbornou starostlivosťou. Pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu dostatočne skúmal schopnosť žalovaného splácať úver, nie je zrejmé, z akých dôkazov vychádzal. Pokiaľ mal súd prvej inštancie k dispozícii dôkaz o skúmaní jeho bonity, mal ho doručiť protistrane, aby sa s ním mohla oboznámiť a reagovať naň. Má za to, že právny predchodca žalobcu pri poskytovaní úveru nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď si neoveril výšku jeho mesačnej mzdy a nezohľadnil jeho schopnosť splácať poskytnutý úver, neprihliadol na iné mesačné výdaje, ktoré ani nezisťoval. Ak teda nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

2.3. Záverom zdôraznil, že žalobca nemá aktívnu vecnú legitimáciu, keďže nedošlo k riadnemu zosplateniu spotrebiteľského úveru, a preto nemohlo dôjsť ani k riadnemu postúpeniu celej pohľadávky. Poukázal na rozhodovaciu činnosť súdov v danej problematike – rozhodnutie NS SR 1 Cdo 147/2017 zo dňa 24. 04. 2018, rozsudok KS v Prešove 14Co/17/2016 zo dňa 01. 02. 2017, rozhodnutie KS v Nitre 7Co/716/2016 zo dňa 27. 02. 2018, 12Co/122/2019 zo dňa 19. 05. 2020, 9CoCsp/6/2021 zo dňa 06. 05. 2021, 7CoCsp/5/2020 zo dňa 18. 03. 2021. Záverom poukázal na námietku v odpore, že úroková sadzba v zmluve o úvere prekračuje skoro 2-násobok priemernej hodnoty úroku na trhu, čo je možné považovať ako odplatu v rozpore s dobrými mravmi. V zmluve je uvedená výška úroku 22%, pričom z dostupných tabuliek zo stránky NBS je údaj o úroku v danom období 9,99%. Túto námietku však súd prvej inštancie vyhodnotil ako námietku výšky RPMN, s čím sa nestotožňuje.

3. K podanému odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Napadnuté rozhodnutie považuje v celom rozsahu za vecne správne a v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 odsek 1 písm. b/ CSP zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Pôvodný žalobca D., E. sa voči žalovanému domáhala zaplattenia sumy 1 815,29 eura s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že uzatvorili dňa 17. 08. 2015 Zmluvu o pôžičke č. 8015293, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá pôžička vo výške 3 000 eur. Túto pôžičku mal žalovaný splácať v pravidelných 72-mesačných splátkach v sume 71,94 eura, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 5 179,68 eura. Žalovaný uhradil z uvedenej pôžičky sumu 3 006 eura. Keďže žalovaný porušil svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy a úver riadne nesplácal, žalobca mu listom zo dňa 27. 04. 2019 zaslal predžalobnú upomienku a vyzval ho k úhrade dlžných splátok. Zároveň ho upozornil, že ak nedôjde k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatiť. Žalobca tak dňa 19. 06. 2019 úver zosplatiť, o čom žalovaného informoval listom zo dňa 22. 06. 2019.

5.1. Uznesením zo dňa 11. 08. 2022 č. k. 18Csp/7/2022-115 súd pripustil zmenu na strane žalobcu tak, že do konania namiesto doterajšieho žalobcu (D., E.) vstúpil ako žalobca Intrum Slovakia, s. r. o.,

so sídlom Bratislava, Mýtna 48, a to z dôvodu postúpenia pohľadávky voči žalovanému. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 09. 09. 2022.

5.2. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol platobným rozkazom, voči ktorému podal žalovaný odpor, ktorý namietal, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti, a to termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ďalej, že úroková sadzba v zmluve prekračuje 2-násobok priemernej hodnoty úroku na trhu a takáto odplata je v rozpore s dobrými mravmi, a napokon, že právny predchodca žalobcu pri uzatvorení zmluvy neskúmal s odbornou starostlivosťou jeho schopnosť splácať úver v zmysle § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. V ďalších svojich vyjadreniach namietal nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu, keď mal za to, že žalobca nepredložil súdu relevantné dôkazy o platnom postúpení pohľadávky s poukazom na § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie podanej žalobe vyhovel v celom rozsahu, keď skonštatoval, že podmienky pre postúpenie pohľadávky banky na tretiu osobu v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách boli splnené a vo veci došlo k platnému postúpeniu banky voči žalovanému na žalobcu. Zároveň skonštatoval, že zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou, ktorá neobsahuje ustanovenia porušujúce zásady spotrebiteľského práva a obsahuje všetky náležitosti ustanovené v zák. č. 129/2010 Z. z. v platnom znení.

6. Úlohou odvolacieho súdu bolo posúdiť správnosť záverov súdu prvej inštancie v zmysle namietaných odvolacích dôvodov a predovšetkým posúdiť, či súd prvej inštancie sa správne vysporiadal s aktívnou legitímáciou žalobcu, ako aj s ďalšími náležitosťami úverovej zmluvy, tak ako ich namietal žalovaný v podanom odvolaní.

7 Podľa § 389 odsek 1 písmeno b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

8 Podľa § 220 odsek 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhalo, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, príp. odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

9. Právo strany na riadne odôvodnenie rozhodnutia je jednoznačne takým procesným právom, ktoré mu je v civilnom konaní priznané za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Odôvodnenie rozsudku súdu musí mať náležitosti uvedené v ust. § 220 ods. 2 CSP, musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyrovnávať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a ich myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať správnosť rozsudku; odôvodnenie musí byť súčasne preskúmateľné.

10. Odvolací súd po preskúmaní odvolaní napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie dospel k záveru, že pokiaľ žalovaný namietal, že vo vzťahu k splneniu podmienok na postúpenie pohľadávky postupom na žalobcu odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie nezodpovedá požiadavkám kladeným na riadne odôvodnenie rozhodnutia v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP, s takouto argumentáciou žalovaného je dôvodné sa stotožniť. Žalovaný už v priebehu konania v rámci svojej procesnej obrany namietal neplatnosť postúpenia pohľadávky z postupcu na žalobcu, argumentujúc, že podmienky predpokladané ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách v danom prípade splnené neboli, keď žalobca nepredložil súdu relevantné dôkazy o platnom postúpení pohľadávky. Napriek tejto argumentácii žalovaného v priebehu konania, odôvodnenie súdneho rozhodnutia na ňu neposkytuje dostatočnú odpoveď, keď súd prvej inštancie sa s týmito námietkami žalovaného dôsledne nevysporiadal, a tak dostatočne nevysvetlil, prečo mal za to, že v danom prípade boli podmienky pre postúpenie pohľadávky, tak ako ich ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách predpokladá, splnené. Takéto rozhodnutie súdu prvej inštancie je dôvodné považovať za nepreskúmateľné, neposkytujúce odpoveď na všetky právne

a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Z ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách je jednoznačné, že pre platné postúpenie pohľadávky bankou, subjektu, ktorý nie je bankou, bez súhlasu klienta, sa vyžaduje, aby postúpená pohľadávka bola pohľadávkou splatnou, banka uvažujúca o postúpení pohľadávky písomne vyzvala dlžníka na úhradu dlžnej sumy a tento bol následne, napriek tejto výzve, nepretržite v omeškaní dlhšie ako 90 dní. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, v kontexte s prezentovanou argumentáciou žalovaného v konaní, však podľa názoru odvolacieho súdu neposkytuje jednoznačnú a dostatočnú odpoveď na to, že uvedené podmienky pre postúpenie pohľadávky bankou, predpokladané uvedenou právnou normou, boli zo strany banky riadne splnené.

11. Podľa § 92 odsek 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

12. Ustanovenie § 525 Občianskeho zákonníka určuje, ktoré pohľadávky nemožno platne postúpiť. Okrem toho, môže byť postúpenie určitých pohľadávok zakázané špeciálnymi predpismi, príp. postúpenie môže byť sice zákonom dovolené, ale za určitých podmienok. Takýmto prípadom je aj ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách. Uvedené skutočnosti vyplývajúce z ust. § 92 ods. 8 sú základným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Splnenie osobitných zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky sa vyžaduje z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nie je zachovaná možnosť dohľadu a dozoru Národnej centrálnej banky.

13. Postúpenie pohľadávky podľa § 525 OZ alebo podľa špeciálnych predpisov, ak nie je dovolená, spôsobuje absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39). Pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle Zákona o bankách (§ 92 ods. 8) preto musia byť splnené vyššie uvedené zákonné predpoklady. Predovšetkým je to písomná výzva banky dlžníkovi, ktorá je prvým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu. Je vždy preto povinnosťou žalobcu preukázať takýto dôkaz v konaní, ako aj preukázať druhú podmienku, že je dlžník nepretržite viac ako 90 dní v omeškaní so splnením čo i len časti peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky.

14. Žalovaný okrem iného v rámci námietky nedostatku aktívnej vecnej legitímácie namietal, že právny predchodca žalobcu nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, čím podľa § 11 odsek 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného (spotrebiteľa) jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, danú námietku súdu prvej inštancie v kontexte uvedených zákonných ustanovení (vôbec) neposúdil, keďže nie sú ani citované v napadnutom rozhodnutí. V nadväznosti na to súd prvej inštancie nedostatočne vytvoril skutkový základ, keď vôbec nevykonal v tomto smere žiadne dokazovanie, pričom sa nevyjadril k tomu, či z listín (a ktorých) predložených žalobcom vyplýva/nevyplýva porušenie povinnosti v zmysle § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý by ne/oprávňovalo vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Súd prvej inštancie tým, že vec nesprávne právne posúdil (bez aplikácie § 7 ods. 1, § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch) a svoje rozhodnutie neodôvodnil vo vzťahu k preukázanému skutkovému stavu, listiny preukazujúce skúmanie schopnosti splácať úver žalovanému ani nedoručil, aby sa k nim mohol vyjadriť, a nedal odpoveď na opodstatnenie svojho postupu, na základe ktorého kvalifikoval nárok uplatňovaný žalobcom ako opodstatnený. Tu potom nemôže byť

žiadnej pochybnosti o tom, že nahrádzanie faktickej pasivity súdu prvej inštancie v uvedenom smere činnosťou odvolacieho súdu neprichádza do úvahy, nakoľko úlohou odvolacieho súdu je len prieskum správnosti rozhodnutí súdu prvej inštancie s prípadným menej náročným doplnením alebo zopakovaním dokazovania.

15. Vychádzajúc z uvedených skutočností, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania s poukazom na § 389 odsek 1 písm. b/ CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne, aplikáciou ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách, posúdiť, či spoločnosť VÚB, a. s. postúpila pohľadávku zo spotrebiteľského úveru platne na spoločnosť Intrum Slovakia, s. r. o., a teda, či je spoločnosť Intrum Slovakia, s. r. o. v tomto konaní aktívne vecne legitimovaným subjektom. V tomto kontexte tak bude povinnosťou súdu prvej inštancie dôsledne posúdiť naplnenie zákonných podmienok predpokladaných ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách pre postúpenie pohľadávky a následne vo veci opätovne rozhodnúť a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť. V prípade, že súd prvej inštancie dospeje k záveru, že žalobca je aktívne legitimovaný, bude sa opätovne zaoberať platnosťou zmluvy v zmysle zák. č. 129/2010 Z. z. v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy, vrátane ust. § 7 ods. 1 zákona, porušenie ktorého žalovaný namietal v priebehu celého konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).